

Vegårshei kommune

BTI

PROSJEKTMANDAT BTI VEGÅRSHEI

1. Bakgrunn for prosjektet:

Litt om barn og unge i Vegårshei kommune

I Vegårshei kommune finnes det en kommunal barnehage og to private, totalt er det pr 01.08.18 95 barn i disse barnehagene. Det finnes skole hvor det er elever fra 1.-10.trinn, det er i underkant av 300 barn på skolen.

Pr 01.10.2017 var det 44 elever som hadde enkeltvedtak på spesialundervisning. Vegårshei kommune har over tid vært høyere enn landsgjennomsnitt når det gjelder vedtak på spesialundervisning.

13, 8 % av elevene mottar spesialundervisning skoleåret 2018-2019. Dette er en større andel en sammenlignet med landet (7,7 %) og fylket (8,8 %). Andelen er størst på mellomtrinnet og minst på 1.- 4. trinn. Skolen har over tid hatt fokus på å tilby elever tilrettelagt og tilpasset opplæring. Dette har ført til en reduksjon i antall timer til spesialundervisning.

Dersom du ønsker å tallfeste antall timer og elever;

- Pr. 01.10.18 var det tildelt totalt 2926 timer til spesialundervisning
- 43 elever totalt, 31 gutter og 12 jenter

Andelen barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven § 19 a er lav, snittet er lavere enn for fylket og landet.

Pr 01.06.18 er det 82 flyktninger i Vegårshei kommune, av disse er 21 barn under 18 år.

Elevundersøkelsen 2018 viser at elevene rapporterer om god trivsel på skolen, og alle sier at de har noen å være sammen med i friminuttene. De sier at de jobber med skolearbeidet, også hjemme, og at det er læringsfokus både på skolen og hjemme. De opplever at de har lærere som bryr seg, og får støtte og hjelp ved behov, men også utfordringer.

Det er ikke registrerte tall for ukentlig mobbing. Seks elever rapporterer om mobbing 2-3 ganger per måned. Dette er krenkende ord fra klassekommerater. De sier skolen enten ikke visste om det, eller at skolen grep inn med tiltak som hjelp.

Skolen må jobbe mer med arbeidsro i timene, variert undervisning og elevmedvirkning i undervisningen og vurderingsarbeidet.

Skolehelsetjenesten og fysisk miljø inne får lavest score.

Hovedtrekk fra resultater fra Ungdataundersøkelsen Vegårshei 2016:

I korte trekk kan man si at sammenlignet med Norge for øvrig er ungdom på Vegårshei mer fornøyd med foreldrene sine, flere har en fortrolig venn, de er noe mer fornøyd med vennene sine enn snittet og de er noe mindre sosiale på nett. Det er flere ungdom på Vegårshei som er aktive i en fritidsorganisasjon enn ellers i landet.

Ungdommen på Vegårshei, sammenlignet med Norge for øvrig, er mer fornøyd med lokalmiljøet, de opplever lokalmiljøet som trygt, de er fornøyd med tilbud av idrettsanlegg, og mere de bor i et trygt nærområde.

I forhold til snittet av ungdom i Norge er ungdommen på Vegårshei mindre fornøyd med kulturtilbudet og kollektivtilbudet som tilbys på Vegårshei.

Sammenlignet med gjennomsnittsvar fra ungdom i Norge er trivsel på skolen noe lavere hos elvene på Vegårshei enn ellers i Norge. Færre har tror på at de vil komme til å ta fagbrev eller høyereutdanning.

Når det kommer til spørsmål knyttet til helse er det noe flere ungdom på Vegårshei enn gjennomsnittet i landet som opplever depressivt stemningsleie. På spørsmål om de har forsøkt å skade seg selv svarer 23% ja, på spørsmål om forsøkt å ta livet sitt svarer 11% ja. I forhold til tobakk og rus skårer Vegårsheingdommen høyere enn landsgjennomsnittet både på bruk av tobakk og snus. Det er flere enn landsgjennomsnittet som har drukket seg beruset. Det samme gjelder også i forhold til å ha blitt tilbudt hasj. Bruk av hasj er lik snittet i Norge for øvrig.

Hovedtrekk for Ungdataundersøkelsen Vegårshei 2019:

I 2019 deltok mange ungdommer fra Vegårshei kommune i Ungdataundersøkelsen. På mellomtrinnet ble det gjennomført Ungdata junior, på ungdomskolen Ungdataundersøkelsen og det samme på de videregående skolene i Agder. Det blir laget egne rapporter for hvert av områdene.

I Ungdata junior deltok 85 elever, dette gir en svarprosent på 91. I undersøkelsen kommer det frem at de aller fleste, 96%, synes at livet er bra. De aller fleste opplever at de har noen de kan snakke med dersom de har det vanskelig, flest ville gått til mor (96%), hele 98% er fornøyd med foreldene sine. Høy andel er fornøyd med nærmiljøet og opplever at de er trygge på skoleveien og i nærmiljøet. 98% opplever at læreren bryr seg, men det er 37% som gruer seg til å gå på skolen. Høy andel (89%) er med på faste fritidsaktiviteter.

Det er noen svar man nok kan være litt oppmerksomme på med tanke på forebygging av psykisk uhelse. 12-13% svarer at de daglig har hodepine, vondt i nakke og skulder eller vondt i magen. 17% svarer at de ofte eller veldig ofte føler seg triste eller tomme. 20% av de spurte er ikke fornøyd med helsen sin.

I Ungdataundersøkelsen på ungdomskolen deltok 81 elever, dette gir en svarprosent på 90. De aller fleste ungdommen har det bra, og det er flere områder ungdom på ungdomskolen på Vegårshei skårer over landsgjennomsnittet på. Ungdommen på Vegårshei er mer fornøyd med foreldrene sine enn landsgjennomsnittet, de er mer fornøyd med lokalmiljøet sitt, de er over sattet fornøyd med skolen de går på, de skårer høyt på deltagelse i organisert fritidsaktivitet og flere enn landsgjennomsnittet trener minst en gang pr uke.

Andre positive funn er at flere enn snittet tror de vil få et lykkelig liv, færre enn snittet har drukket seg beruset, færre røyker eller har forsøkt hasj.

På spørsmål knyttet til helse skårer ungdommen dårligere enn landsgjennomsnittet. Flere har depressive symptomer, flere er plaget med ensomhet, flere har blitt mobbet og utsatt for trusler om vold. I tillegg er færre fornøyd med helse sin og flere bruker reseptfrie medikamenter, det er større andel jenter enn gutter dette gjelder. Av de som har svart på spørsmålet om selvskading (71 personer) svarer 23% at de har forsøkt å skade seg selv de siste 12 mnd, 6% svarer at de har forsøkt å ta sitt eget liv. Her har man ikke sammenligningsgrunnlag med resten av landet.

Vegårshei ungdommen går på ulike videregående skoler i fylket, og rapporten som er laget er samlet for de videregående skolene i daværende Aust-Agder. Det deltok 52 elever fra Vegårshei i undersøkelsen. I rapporten for de videregående skolene sammenlignes svarene fra de ungdommene i de ulike kommunene, og man får også oppgitt landsgjennomsnittet. På flere områder skårer Vegårshei ungdommen over landsgjennomsnittet; de er mer fornøyd med foreldrene sine enn snittet, flere enn landsgjennomsnittet mener at foreldrene vet hva de holder på med i fritiden og hvem de er sammen med og flere enn snittet svarer at de har en fortrolig venn. Vegårshei ungdommen er de i tidligere Aust-Agder som er mest fornøyd med lokalmiljøet sitt, de skårer også høyt på at de føler seg trygge i nærmiljøet samt deltagelse i organisert fritidsaktiviteter. Flere enn snittet tror de vil fullføre videregående opplæring og de skårer høyest av alle kommunene på at de tror de vil få et lykkelig liv. De er også de som opplever seg minst plaget med ensomhet sammenlignet med andre kommuner i Aust-Agder. De skårer lavere enn landsgjennomsnitt på om de er mye plaget med depressive symptomer. Det er noen områder ungdommen skårer dårligere enn landsgjennomsnittet; de bruker mer tid på skolevei, de er mindre fornøyd med helsen sin, færre enn snittet trener minst en gang pr uke, de er den gruppen som skårer høyest i Aust-Agder på at de har fysiske plager hver dag og flere enn landsgjennomsnittet har forsøkt å skade seg selv de siste 12 mnd.

Levekår for barn Vegårshei:

Vegårshei kommune har høy andel barn som lever i lavinntektsfamilier (tall fra 2013-2015), 15.2 % (noe som tilsvarer 66 barn), i Aust-Agder er det bare Tvedestrand som har høyere antall. En ser at barn i husholdninger med lavinntekt med enslig forsørger og barn i innvandrerhusholdninger med lavinntekt fra EU, EFTA- land peker seg særlig ut i kommunen. I tillegg er det nå 21 barn med flyktningebakgrunn i kommune, disse er ikke telt med i siste tall fra Bufdir da disse er fra 2013 til 2015.

I følge Bufdir statistikk for barnefattigdom med tall fra 2017 er det fortsatt høy andel barn som lever i familier med vedvarende lav inntekt. I følge statistikken gjelder dette 13 %. Tallet har gått ned fra forrige måling, men fortsatt over snittet for Agder. Man ser fortsatt at barn i husholdninger med lavinntekt med enslig forsørger og barn i innvandrerhusholdninger med lavinntekt fra EU, EFTA- land peker seg særlig ut i kommunen. Det er høy andel barn i innvandrerhusholdninger fra Afrika, Asia, Latin-Amerika, Europa utenom EU/EFTA og Oseania utenom Australia og New Zeland, men ikke over snittet i fylket.

Folkehelsemidler

Agderfylkene ble i mai 2017 valgt som samlet programfylke innen Folkehelseprogrammet 2017-2027. Fylkene fordeler midler til kommunene innen ordningen "Tiltaksutvikling innen program for folkehelsearbeid i kommunene" som har fokus på barn og unges psykiske helse og livskvalitet. Lister-kommunene og Risør er valgt ut til å ha en ledende utviklingsrolle i programmet knyttet til satsingen Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI).

Vegårshei valgte innføring av BTI-modellen, og er med i samarbeidet BTI Agder. Risør og Lister er ledende aktør, Vegårshei er med i arbeidsgruppen for Østre Agder. I BTI Agder er det prosjektleder i 100% stilling. Midler fra Folkehelseprogrammet tilsvarer 20% stilling i Vegårshei kommune.

Med bakgrunn i at man i Vegårshei kommune så nytten av satsing på bedre tverrfaglig innsats valgte vi å søke om midler for å kunne øke innsatsen med arbeidet med bedre tverrfaglig innsats. Det ble søkt Bufdir om tilskudd til «systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn» i juni 2018. Svar på søknad om i desember 2018.

Tilskudd til systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn

Vegårshei kommune mottok 10.12.2018 tilsagnsbrev på 850 000 kr til implementering av modell for systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn. Tilskuddet skal benyttes i to år fra vedtaksdato.

Formålet med tilskuddordningen er å utvikle og implementere kommunale modeller for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn.

Kommunen skal kartlegge egen samhandling, kompetanse og tilbud innen 6 måneder fra vedtaksdato.

På bakgrunn av kartleggingen skal kommunen utforme en digital modell på tre organisasjonsnivå: Kommun nivå, etatsnivå og individnivå.

Modellen skal inneholde en handlingsveileder fra bekymring til handling, eksempelvis som BTI-modellen

2. Mål og forventet resultat

Overordnet mål for folkehelseprogrammet i kommunene:

Bedre psykisk helse og livskvalitet i befolkningen.

Hovedmål for programarbeidet i Agder:

- Det er etablert tverrfaglige samarbeidsstrukturer som bidrar til en varig endring for hvordan vi jobber kunnskaps- og forskningsbasert med folkehelse i regionen
- Flere barn på Agder opplever god psykisk helse ved programslutt sammenlignet med programstart
- Sosial ulikhet i barn og unges psykiske helse og livskvalitet er redusert i løpet av programperioden

Hovedmål for BTI Agder

1. Bedre psykisk helse og livskvalitet blant barn og unge
2. Kvalitetssikre tidlig, helhetlig og koordinert innsats uten oppfølgingsbrudd i samarbeid med barn/ungdom og deres foresatte

Hensikten med BTI-modellen er å bidra til tidlig innsats og samordnede tjenester med medvirkning fra barnet/den unge og foreldre uten at det blir oppfølgingsbrudd. Dette gjennomføres gjennom å beskrive det helhetlige og sammenhengende forløpet på system-, tjeneste- og individnivå, tilpasset den enkelte kommune. BTI-modellen egner seg både som et hjelpemiddel for å ta strategiske beslutninger og for å systematisere og beskrive det praktiske arbeidet med gravide, barn, unge og foreldre som trenger ekstra oppfølging. Helsestasjon, barnehage og skole har en sentral plass i BTI-modellen i å identifisere og følge opp barn, unge og familier som bekymrer fordi de er "allarenaer", steder der alle gravide, barn eller unge oppholder seg eller mottar tjenester.

Mål for BTI Vegårshei:

1. Bedre psykisk helse og livskvalitet blant barn og unge
2. Kvalitetssikre tidlig, helhetlig og koordinert innsats uten oppfølgingsbrudd i samarbeid med barn/ungdom og deres foresatte

3. Organisering**Prosjektmandat:**

Forankre, tilpasse og implementere BTI modellen i Vegårshei kommune. Følge samarbeidsavtale gjort mellom BTI Agder og Vegårshei kommune samt regelverk for tilskudd til systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn.

Prosjekteier:

Der er laget samarbeidsavtale BTI Agder og Vegårshei kommune, denne er underskrevet av rådmann. Rådmann er prosjekteier.

Styringsgruppe:

Vegårshei kommunes ledergruppe
Ole Petter Skjævestad, rådmann
Anne-Grete Glemming, kommunalsjef
Marit Henriksen, enhetsleder helse og omsorg
Hildegunn Dale Myre, enhetsleder barnehager
Ingunn Lund, enhetsleder skole, SFO og voksenopplæring
Maja Jørgensen, enhetsleder NAV og oppfølging
Tore Smeland, enhetsleder teknisk enhet drift og forvaltning

Noe endringer underveis.

Pr November 2020:

Ole Petter Skjævestad, kommunedirektør
Anne-Grete Glemming, kommunalsjef
Hildegunn Dale Myre, enhetsleder barnehager
Raine Alvestad, enhetsleder skole, SFO og voksenopplæring
Maja Jørgensen, enhetsleder NAV og oppfølging og Helse og omsorg
Tore Smeland, enhetsleder teknisk enhet drift og forvaltning

Prosjektleder:

Gunn Karin Songedal, Enhet NAV og Oppfølging.

Prosjektgruppe:

Gunn Karin Songedal
Berit Hauge Valle, Enhet barnehage
Gro Viker Naas, Enhet skole, SFO og voksenopplæring
Bjørn Lia, Enhet helse og omsorg
Inger Sines, skole- og barnehagefaglig rådgiver
Anette Fidje Bergan, Psykisk helse og rus
Wayni Bergan, Barneverntjenesten Øst i Agder
PPT (Pedagogisk psykologisk tjeneste) kalles inn ved behov

Arbeidsgruppe for barnehagene:

Berit Hauge Valle, Vegårshei barnehage, pedagogisk leder
Tone Fidje Gryting, Spesialpedagog rådmanns stab
Nanna Lauvland Flaten, Ljøstadsaga barnehage, pedagogisk leder
Silje Lindal Lia, Dyrebo barnehage, pedagog

Arbeidsgruppe for skolen:

Gro Viker Naas, spesialpedagogisk koordinator
Greta Hauge, sosiallærer og kontaktlærer
Gunn Oddrun Rugnes, barne- og ungdomsarbeider

Arbeidsgruppe for helsestasjon:

Bjørge Lia, helsesøster
Vigdis Moripen, jordmor
Anette Bergan, sykepleier skolehelsetjenesten

Arbeidsgruppe for NAV og oppfølging:

Marita Syvertsen, NAV
Ole Einar Seierdalen, Flyktningetjenesten

Referansegruppe:

FAU skole og barnehage
Elevråd og ungdomsråd
Brukere med erfaring

Oppgavefordeling prosjektgruppe:

Navn	Rolle	Arbeids- og ansvarsområde
Gunn Karin Songedal	Prosjektleder	Leder prosjektgruppen Kalle inn til møter og skrive referat Rapportering Budsjett og regnskap Ferdigstille og oppdatere prosjektmandat
Gro Wiker Naas	Prosjektmedlem (skole)	Leder arbeidsgruppe skole Delta prosjektlederkurs
Berit Hauge Valle	Prosjektmedlem (barnehage)	Leder arbeidsgruppe barnehage
Bjørge Lia	Prosjektmedlem (Helse og omsorg)	Leder arbeidsgruppe helse og omsorg
Inger Sines	Prosjektmedlem (rådmanns stab)	Kontakt med de private barnehagene
Anette Fidje Bergan	Prosjektmedlem	
Wayni Bergan	Prosjektmedlem (Barnevern)	
Hanne Grundsvold	Prosjektmedlem (PPT)	

4. Hovedaktiviteter

Prosjektleder deltar felles forum for BTI Agder, Østre Agder. Møte en gang pr måned sammen med østkommunene som deltar i BTI. Ledende aktør ved Malin Paust leder møter og kaller inn. I tillegg deltar Gjerstad, Arendal, Tvedestrand og Åmli.

To samlinger i BTI Agder pr år. Her deltar prosjektleder og prosjektgruppe, i tillegg er det ønskelig at kommuneledelse deltar når det er anledning til dette.

Møte i prosjektgruppe BTI Vegårshei en gang pr måned.

Tidspunkt	Aktivitet	Ansvarlig
Mai 2018	Ferdigstille tiltaksoversikt	Prosjektleder
Juni 2018	Lage informasjon til hjemmesiden om BTI	Prosjektleder
Juni 2018	Opprette arbeidsgruppe for barnehagen	Prosjektleder og representant fra barnehagen
Juni 2018	Opprette arbeidsgruppe for skolen	Prosjektleder og representant fra skolen
Juni 2018	Opprette arbeidsgruppe for helsestasjon	Prosjektleder og representant fra helse og omsorg
August 2018	Søke om midler Tilskudd til systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn	Prosjektleder
September 2018	Opprette arbeidsgruppe for NAV og oppfølging	Prosjektleder
Februar til september 2019	Gjennomføre urotrenerkurs	Greta Hauge, Tone Fidje Gryting, Ragnhild Værland og Gunn Karin Songedal
Mars 2019	Fagdag og BTI sammen med Gjerstad kommune	Prosjektleder sammen med prosjektkoordinator Gjerstad
Mars – juni 2019	Opplæring i prosjektledelse BTI	Prosjektleder og Gro Wiker Naas
April 2019	Gjennomføre BTI undersøkelsen	Prosjektleder i samarbeid med Ingvild Vadheim KoRus
September 2019	Gjennomgang av BTI undersøkelsen	Prosjektleder sammen med KoRus
September 2019 – mars 2020	Opplæring i urometoden	Kursholdere
Desember 2019	Verktøy og rutiner til handlingsveiledere ferdig utarbeidet	Arbeidsgruppene

Våren 2020	Digital handlingsveileder	Prosjektleder med prosjektgruppe
Høsten 2019	Informasjon til politikere om BTI	Prosjektleder
Høsten 2019	Informasjon til enhetene om BTI	Arbeidsgruppene sammen med prosjektleder
Fortløpende	Brukermedvirkning	Prosjektleder sammen med prosjektgruppe
Januar 2020	Godt begynt	Helsesykepleier Bjørg Lia
Høst 2019/vår 2020	Opplæring skole, barnehager, helse, Nav og oppfølging i uro-metoden	Kursholdere
Våren 2020	Lage felles samtykkeerklæring	Prosjektleder
Våren 2020	Lage felles henvisingsskjema til ressursteam for skole og barnehage	Gro Wiker Naas og Tone Fidje Gryting
Høsten 2020	«Kick-off» handlingsveileder	Prosjektleder sammen med prosjektgruppe
Høst 2020	Uro-opplæring for renhold og vaktmestere	Kursholdere
Desember 2020	Digital modell ferdig	Prosjektleder

Milepælsplan:

Milepæl (hva er gjennomført)	Dato	Godkjent av
Tiltaksoversikt ferdigstilt	Mai 2018	
Informasjon lagt på hjemmesiden	Juni 2018	
Opprettet arbeidsgruppe i alle enheter	Juni-september 2018	
Fått midler fra Bufdir	Desember 2018	
BTI fagdag sammen med Gjerstad kommune	Mars 2019	
Gjennomført BTI undersøkelsen	April 2019	
Opprette tverrfaglig gruppe for skolehelsetjenesten, sosiallærer og psykisk helse og rus	August 2019	
Laget oversikt over fritidsaktiviteter for barn og unge i kommunen, info til foreldre	August 2019	
Gjennomgang av BTI undersøkelsen med KoRus	September 2019	

Ferdig gjennomført urotrenerkurs	September 2019	
Innkjøp av digital handlingsveileder	Desember 2019	
Gjennomført to urokurs	September –november 2019	
Presentasjon av BTI/urometoden og Ungdata for kommunestyret	Oktober 2019	
Gjennomført to urokurs	januar – mars 2020	
Utarbeidet felles samtykkeskjema	Mars 2020	
Stryket skolehelsetjenesten med sykepleier i skolehelsetjenesten 100%	Mars 2020	
Oppstart deltagelse i «godt begynt»	Januar 2020	
Ferdigstilt digital handlingsveilder	August 2020	
Utarbeidet felles henvisingsskjema til ressursteam for skole og barnehage	August 2020	
Deltatt i opplæringsprogrammet «tidlig inn» i regi av Korus	2019-2020	
Kick-off BTI og handlingsveileder	Skulle vært 17.09 med ansatte i barnehage og skole, men pga covid 19 på personalmøter i enhetene høsten 2020. Blir filmer om uro, BTI, handlingsveileder, felles samtykke og henvisning til ressursteam	
Gjennomført urokurs (kort utgave) for vaktmester og renhold på skole og barnehage	05.11.2020	
Opplæring traumebevisst omsorg, helsesykepleier, sosiallærer, psykisk helse og rus.	30.11.20	

5. Budsjett og finansiering

Det foreligger eget budsjett for midler til systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn. Det er også eget budsjett for BTI Agder.

Det finnes AMU midler til arbeid med BTI 27 000 kr til bruk i 2019.

6. Kritiske suksessfaktorer og risiko:

7. Rapportering

Det skal rapporteres årlig til BTI Agder.

Det skal rapporteres til Bufdir etter seks måneder, samt etter 24 måneder.

Vennlig hilsen

Gunn Karin Songedal

Prosjektleder BTI

Enhet NAV og Oppfølging

Vegårshei kommune